

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski (sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

w sprawie ze skargi K. B. i M. B. o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Okręgowego w T. z dnia 18 września 2014 r. i poprzedzającym go postanowieniem Sądu Rejonowego w M. z dnia 29 stycznia 2014 r., wydanym w sprawie z wniosku B. R. przy uczestnictwie M. B., K. B. i Skarbu Państwa - Starosty Powiatu M. o rozgraniczenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 września 2015 r., zażalenia skarżących na postanowienie Sądu Okręgowego w T. z dnia 30 grudnia 2014 r.,

- 1. oddala zażalenie;**
- 2. zasądza od skarżących na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Uczestnicy postępowania K. B. i M. B. wnieśli skargę o wznowienie postępowania o rozgraniczenie działek nr 510 i 532 z działkami nr 513 i 533 położonymi w R., które zostało zakończone postanowieniem Sądu Okręgowego w T. z dnia 18 września 2014 r. i poprzedzającym go postanowieniem Sądu Rejonowego w M. z dnia 29 stycznia 2014 r. Jako podstawę skargi wskazali art. 403 § 2 k.p.c., powołując się na wykrycie środków dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy, a z których nie mogli skorzystać w poprzednim postępowaniu. Jednocześnie wnieśli o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków [...] na okoliczność wykazania posiadania przez uczestników spornego pasa gruntu przez okres niezbędny do nabycia własności przez zasiedzenie.

Sąd Okręgowy w T. postanowieniem z dnia 30 grudnia 2014 r. odrzucił skargę K. B. i M. B. o wznowienie postępowania. Stwierdził, że uczestnicy reprezentowani w sprawie przez fachowego pełnomocnika nie spełnili wymagania przewidzianego w art. 403 § 2 k.p.c., gdyż w skardze nie wykazali, z jakiego powodu nie mogli skorzystać z zeznań świadków wymienionych w skardze. Nie wykazali zatem przesłanki niemożności skorzystania z dowodów wskazanych w skardze w poprzednim postępowaniu. Nie można zaś uznać, że uczestnicy nie mogli skorzystać w poprzednim postępowaniu z dowodu z zeznań świadków w sytuacji, gdy mieli do nich dostęp, na co wskazuje choćby miejsce zamieszkania tych świadków. Oprócz jednego świadka, pozostali mieszkają w tej samej miejscowości co uczestnicy, w związku z czym istniała obiektywna możliwość ich powołania. Uczestnicy nie wykazali więc, aby powołane dowody były dla nich niedostępne w poprzednim postępowaniu.

K.B. i M. B. wnieśli zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego, zarzucając naruszenie art. 403 § 2 k.p.c. przez niezasadne przyjęcie, że skarga o wznowienie postępowania nie została oparta na ustawowej podstawie. Podkreślili, że przy zachowaniu najwyższej staranności nie uzyskali informacji, iż wskazywane przez nich osoby „posiadają rozeznanie” w zakresie istotnym dla niniejszego postępowania. Już po zakończeniu postępowania dowiedzieli się przypadkowo, że wskazywani świadkowie mogą potwierdzić przywoływane przez nich okoliczności.

Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa, zastępująca uczestnika postępowania – Starostę Powiatu M., wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie od skarżących kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 403 § 2 k.p.c., można również żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia m.in. takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że chodzi tu tylko o takie dowody lub okoliczności, które nie tylko istniały w czasie poprzedniego postępowania, lecz były stronie wtedy nieznanne i niemożliwe przez nią do wykorzystania, tj. strona o nich nie wiedziała i wiedzieć nie mogła, natomiast nie zalicza się do nowości tych dowodów i okoliczności, które nie zostały przez stronę powołane na skutek opieszałości, zaniedbania, zapomnienia, czy błędnej oceny potrzeby ich powołania (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r., IV CZ 11/12, niepubl., z dnia 17 czerwca 2010 r., III CZ 18/10, niepubl., z dnia 6 czerwca 2012 r., III CZ 38/12, niepubl. i z dnia 21 marca 2014 r., IV CZ 6/14, nie publ.). Istotne jest to, czy strona mogła rzeczywiście i realnie zapoznać się ze środkami dowodowymi i mogła je wykorzystać w dotychczasowym postępowaniu (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2008 r., V CZ 46/08, niepubl. i z dnia 23 maja 2012 r., III CSK 254/11, niepubl.). Podstawą wznowienia musi być zatem okoliczność lub środek dowodowy, istniejący w czasie trwania poprzedniego postępowania, lecz obiektywnie niemożliwy do ujawnienia dla strony w tym postępowaniu, a więc wtedy "nieujawnialny" (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2013 r., IV CZ 79/13, nie publ., z dnia 18 grudnia 2013 r., I CZ 109/13 i z dnia 16 stycznia 2014 r., IV CZ 104/13, nie publ.).

W niniejszej sprawie uczestnicy nie wykazali, że powołane przez dowody z zeznań świadków w sprawie mogłyby mieć wpływ na wynik poprzedniego postępowania, ani też, dlaczego nie mogli z nich skorzystać tym postępowaniu. Wprawdzie wskazują na dowody im nieznanne, nie ulega jednakże wątpliwości, że mogły być one przedstawione we właściwym czasie, tylko były przez

uczestników niezauważone. Nie można więc przyznać racji uczestnikom, że nie mieli obiektywnych możliwości wcześniejszego uzyskania informacji o wspomnianych przez nich świadkach i ich wiedzy w zakresie przedmiotu postępowania o rozgraniczenie. Należy więc przyjąć, że uczestnicy niedostatecznie ocenili potrzebę powołania rozważanych dowodów. Zaskarżone postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu skargi o wznowienie postępowania nie narusza zatem art. 403 § 2 k.p.c., dlatego zażalenie podlega oddaleniu.

Z przedstawionych powodów orzeczono, jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

kc